

CZU: 821.135.1-1(478)

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.4475351>

## RETORICA IDENTITĂȚII NAȚIONALE ÎN POEZIA LUI NICOLAE DABIJA

Liviu CHISCOP

Universitatea de Stat din Moldova

Avertismentul formulat cândva de Mircea Eliade – personalitate proeminentă a vieții literare, politice și științifice a veacului trecut, savant de renume mondial – este la fel de actual astăzi, ca și în vremea când a fost rostit. Fiindcă e de domeniul evidenței faptul că, de câteva decenii încoace, se instrumentează în cele două state românești de pe ambele maluri ale Prutului o campanie perfidă și tenace contra istoriei naționale, a familiei tradiționale, a credinței strămoșești și, îndeosebi, a literaturii amprentate național. Așa încât alegerea temei prezentului eseu nu a fost deloc fortuită, fiind circumscrisă unei constante preocupări de radiografiere a creației prozastice, publicistice și lirice a lui Nicolae Dabija.

Personalitate complexă, proteică și polivalentă, autor a peste 80 de volume de poezie, proză, eseuri, publicistică, manuale și auxiliare didactice etc., Nicolae Dabija este astăzi un exponent de frunte al culturii și literaturii noastre, dar și un militant ca nimeni altul pe baricadele românismului. S-ar putea spune chiar că opera poetică a lui Nicolae Dabija reprezintă o veritabilă carte a identității naționale, un tratat *sui-generis* al identității, întrucât – așa cum vom vedea – multe dintre poezii surprind aspecte esențiale vizând identitarul românilor basarabeni, precum teritoriul, istoria, strămoșii, eroii, limba maternă, folclorul, credința ortodoxă, satul, personalitățile culturale etc.

O caracteristică importantă a creației poetice a lui Nicolae Dabija o reprezintă preocuparea sa pentru ceea ce se cheamă realizarea artistică, pentru formă (nu doar pentru conținut), pentru elementele de tehnică a versificației, pentru eufonia și chiar muzicalitatea versurilor, într-un cuvânt – pentru stil. Ilustrarea, prin exemple de versuri, și argumentarea acesteia, consonanțe armonioase între *semnificat* și *semnificant* în cazul liricii lui Nicolae Dabija vor constitui o preocupare constantă pe parcursul prezentului eseu.

**Cuvinte-cheie:** *retorică, identitate națională, concept, reconstrucție, promotor, reper, consonanță, semnificat, semnificant.*

## THE RHETORIC OF NATIONAL IDENTITY IN NICOLAE DABIJA'S POETRY

The warning once formulated by Mircea Eliade – a prominent personality in the literary, political and scientific life of the past century, a world-renowned scientist – is as relevant today as it was when it was uttered.

Because it is obvious that for several decades now, a treacherous and tenacious campaign against the national history, the traditional family, the ancestral faith and especially the nationally imprinted literature has been implemented in the two Romanian states on both banks of the Prut River. So, the choice of the theme of the present essay was not at all fortuitous, being circumscribed to a constant preoccupation with radiography of the prosaic, publicist and lyrical creation of Nicolae Dabija.

A complex, protean and versatile personality, the author of over 80 volumes of poetry, prose, essays, journalism, textbooks and teaching aids, etc., Nicolae Dabija is today a leading exponent of our culture and literature, but also a militant like no other on the barricades of Romanianism. It could even be said that Nicolae Dabija's poetic work is a true book of national identity, a *sui-generis* treaty on identity, since – as we will see – many of the poems capture essential aspects of the identity of Bessarabian Romanians, such as territory, history, ancestors, heroes, mother tongue, folklore, the Orthodox faith, village, cultural personalities, etc.

An important feature of Nicolae Dabija's poetic creation is his concern for what is called artistic achievement, for form (not only for content), for the technical elements of versification, for euphony and even musicality of lyrics, in a word – for style. The illustration, through examples of verses and the argumentation of this, harmonious consonances between signified and significant in the case of Nicolae Dabija's lyric will be a constant concern during the present essay.

**Keywords:** *rhetoric, national identity, concept, reconstruction, promoter, consonance, signified, signifier.*

Prezentat la 09.11.2020  
Publicat: ianuarie 2021